

8. ISABS-ova KONFERENCIJA UZ POMOĆ INSTRUMENATA KOJI BI ZA 60 DO 90 MINUTA DAVALI FORENZIČKI DNK PROFIL DOGO

Policajci će uskoro ok brzu **DNK** identifi

PIŠE **MARIJA ČOVIĆ**

Kad se spomenu forenzika, identifikacija, razotkrivanje zločinaca, zasigurno su nam uvijek prve asocijacije vezane uz popularne televizijske serije "CSI", "Kosti", "Tijelo je dokaz" itd. u kojima policijski istražitelji i laboratorijski genijalci začas rasvjetljavaju zanimljive i teške zločine. Stvarnost je ipak nešto drugačija.

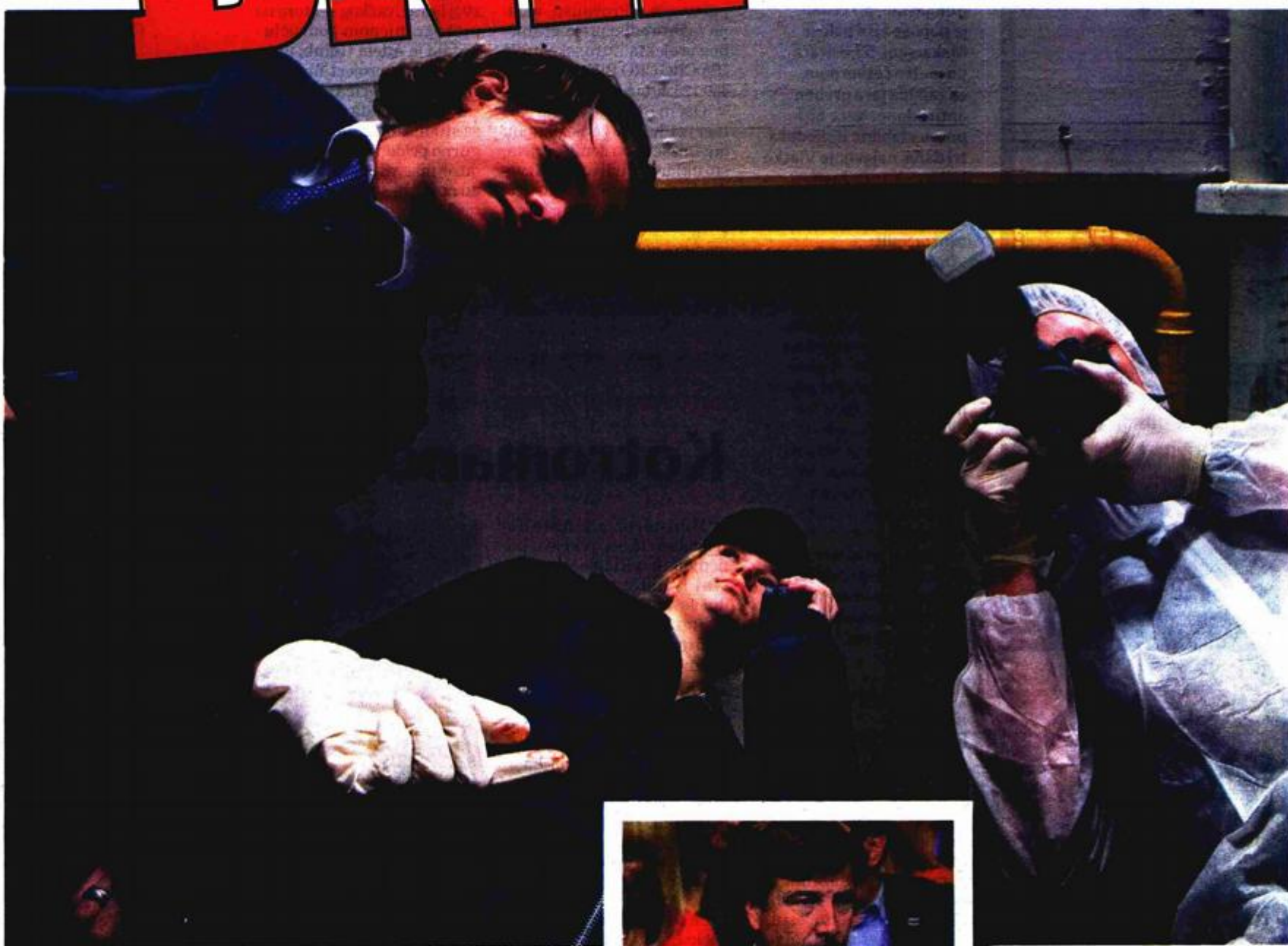
Najveća razlika između onoga što vidite na televiziji i onoga što se događa u stvarnom životu je vrijeme potrebno da se problem riješi. Televizijska serija zločin riješi za 40 minuta jer se DNK rezultat vraća brzo, otisci prstiju stižu brzo. U stvarnosti se to ne odvija tako, rezultati se, ovisno gdje se nalazite, mogu čekati danima, tjednima, pa i mjesecima - kaže Christopher Asplen, bivši zamjenik američkog državnog odvjetnika, sada voditelj forenzičkog programa na Sveučilištu New Haven, koji je na 8. ISABS-ovoj konferenciji o forenzičkoj, antropološkoj i medicinskoj genetici, što se ovog tjedna održava u Splitu, jučer govorio o značenju brze DNK tehnologije u policiji.

Dodatna edukacija

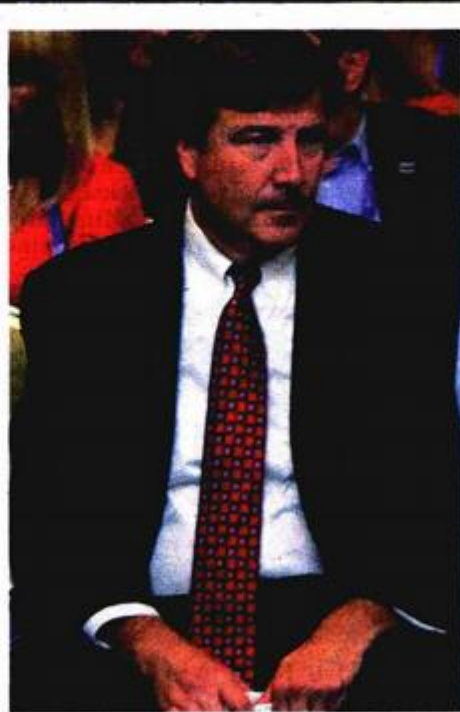
Naime, uskoro bi upravo policija mogla provoditi brzu DNK identifikaciju uz pomoć instrumenata koji bi za 60 do 90 minuta davali forenzički DNK profil, primjerice, kad se privede osumnjičeni za neko kazneno djelo, od njega se može uzeti uzorak i obaviti DNK analiza još dok s njime traje razgovor, te utvrditi njegova eventualna povezanost sa zločinom. Bit će to, kako stručnjaci najavljuju, "monumentalna promjena" na koju neke zemlje neće trebati još dugo čekati.

Trenutačno u Sjedinjenim Američkim Državama FBI obavlja procjenu tog programa, za što će vjerojatno trebati još godina dana. Već su razvijeni prenosivi instrumenti uz pomoć kojih bi policija mogla obavljati brzu DNK analizu, a kada procjena bude završena, u vrlo kratkom roku sve će to biti dostupno policiji - kaže Christopher Asplen, naglašavajući kako se time policiji u ruke daje vrlo moćno oružje.

Dakako, zahtijevat će to i

Kad se, na primjer, privede osumnjičeni za neko kazneno djelo, od njega se može uzeti uzorak i obaviti DNK analiza još dok s njime traje razgovor. Trenutačno u SAD-u FBI obavlja procjenu tog programa, za što će vjerojatno trebati još godina dana. Već su razvijeni prenosivi instrumenti - kaže Christopher Asplen sa Sveučilištu New Haven (na slici desno)

Naši učenici s nobelc

•• U radu konferencije među brojnim sudjeluje i troje dobitnika Nobelove i Yonath, prof. dr. Aaron Ciechanover i srijedu će u njihovu društvu imati pri srednjoškolaca koji su taj privilegij za na nedavnom natječaju ISABS-a i Slo impresionirali stručno povjerenstvo: genetike, biologije, forenzike... Mirn Homjanszky i Ante Boban sutra će d Young Investigator Prize diplome, a s će sudjelovati u radu konferencije i sl bitno utjecati na njihovu znanstvenu

DIT ĆE SE MONUMENTALNA PROMJENA

Obavljati identifikaciju

određenu edukaciju policijskih kadrova, ali ne radi se ni o čemu posebno kompliciranome, samo tome treba posvetiti dužnu pozornost i paziti da se sve obavi kako treba. Upotreba DNK tragova bit će kao upotreba bilo koje druge vrste tragova i dokaza, trebat će obavljati iste postupke. Brza policijska DNK analiza neće, naravno, baciti u sjenu laboratorije koji su se do sada bavili tim poslom, niti će odjednom policajci moći raditi ono što rade vrhunski stručnjaci koji su desetljećima istraživali, razvijali i usavršavali DNK analizu. Oni će to i dalje nastaviti raditi na zahtjevnijim, osjetljivijim i kompliciranijim slučajevima.

Hrvatska ne zaostaje

Brza DNK tehnologija trebala bi omogućiti novu razinu korištenja te analize u policijskoj praksi, a kada će se to zaista dogoditi i koliko će trebati da se ta vrsta analize nakon najrazvijenijih zemalja svijeta počne primjenjivati i u Hrvatskoj, tek ćemo vidjeti. Budući da forenzička genetika u Hrvatskoj, koja je izrasla na identifikaciji stradalnika Domovinskog rata i zahvaljujući stalnom usavršavanju i izvanrednim laboratorijima u Splitu, Osijeku i Zagrebu, koji ne zaostaju za onim najboljima kakve imaju američka vojska ili FBI, pripada samom svjetskom vrhu, treba vjerovati kako će i naša policija u dogledno vrijeme imati tehnologiju i znanja potrebna za brzu DNK identifikaciju.

A do tada ćemo i dalje moći uživati u zanimljivim kriminalističkim serijama.

Vandoren: Čestitam!

•• Čestitam, Hrvatska! Dobro došla, Hrvatska! Sretno, Hrvatska! Tim nam je riječima Paul Vandoren, šef delegacije EU-a u Hrvatskoj, poželio dobrodošlicu u europsku obitelj govoreći jučer na svečanosti otvaranja 8. ISABS-ove konferencije o forenzičkoj, antropološkoj i medicinskoj genetici, koja je u hotelu "Le Meridien Lav" okupila više od 550 sudionika, te 80 predavača iz 45 zemalja svijeta.

- Hrvatska je deset godina teško radila kako bi bila spremna za Europsku uniju - rekao je Vandoren, dodavši kako je splitska konferencija važan događaj kao primjer onoga što Hrvatska i Hrvati mogu napraviti.

- Važno je da Hrvatska bude konkurentnija nego što je danas i zbog toga treba što više investirati u razvoj i istraživanje. Naš cilj u EU je da do 2020. dostignemo tri posto bruto domaćeg proizvoda koji se ulaže u razvoj i istraživanje - poručio je. Osim prof. dr. Dragana Primorca, koji je uz prof. dr. Mosesa Schanfielda i prof. dr. Stanimira Vuk-Pavlovića bio osnivač ISABS-a, sudionike splitskog skupa, pozdravili su prof. Zeljko Horvatić, predsjednik Hrvatske akademije pravnih znanosti, prof. Branka Ramljak, prorektorica Sveučilišta Split, splitski gradonačelnik Ivo Baldasar i dožupan Ante Šošić.

Učincima

Učincima uglednim stručnjacima nagrade: prof. dr. Ade prof. dr. Robert Huber, a u liku uživati troje splitskih služili osvojivši nagrade bodne Dalmacije kada su svojim esejima iz područja a Radović, Luka David obiti ISABS High School ia svojim mentorima moći ušati predavanja koja mogu budućnost.